

*Dumnezeu e rugăciunea,
rugăciunea este singura
manifestare a omului
prin care acesta poate lua
contact cu Dumnezeu.*

(Petre Țuțea)

Iisus și femeia din Canaan,
tablou de Annibale Carracci

- **a preamări** – a elogia, a slăvi, a glorifica, a preaslăvi;
- **comuniune** – unitate a celor care au aceeași credință;
- **perseverență** – stăruință în îndeplinirea unei acțiuni;
- **liturghier** – carte bisericească ce cuprinde rânduiala Sfintei Liturghii;
- **a proclama** – a anunța ceva în mod solemn și oficial;
- **a immortaliza** – a face ca o persoană, o acțiune sau o operă să trăiască veșnic în memoria oamenilor.

1. RUGĂCIUNEA, TEMEI ȘI PUTERE A VIEȚII CREȘTINE

Frescă Vameșul și fariseul

Fiecare poate spune, cu propriile cuvinte, ce reprezintă pentru el **rugăciunea**: privire îndreptată spre cer; scară spre Dumnezeu; dovadă de iubire; strigăt de recunoștință; suspin; hrană a sufletului. Oricare dintre acestea sau toate la un loc **reflectă dorința omului de a se apropia de Creator**, vorbind cu El. Când ne rugăm Îl preamărim, Îi mulțumim, Îi suntem recunoscători pentru darurile și pentru iertarea Sa, Îi cerem ajutor în diferite situații. **Dumnezeu ascultă și răspunde**: ne trimite gânduri, naște în noi sentimente, aduce în viața noastră întâmplări și oameni. **Tatăl Își dezvăluie natura iubitoare**. Este Călăuzitorul vieții noastre, ne ajută să urmăm binele, să facem cele de folos și să evităm răul.

Între rugăciune și credință există o relație „circulară”: **ne rugăm dacă suntem credincioși și suntem credincioși dacă ne rugăm**. O putem face în intimitate (**rugăciunea particulară**) sau împreună cu ceilalți (**rugăciunea în comun**), **în biserică**, unde toți credincioșii sunt într-un duh cu Dumnezeu. Ortodoxia se trăiește în comuniune; suntem făcuți după chipul lui **Dumnezeu, modelul de comuniune absolută dintre Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt**. Fie că rostim un text dintr-o carte sau folosim propriile cuvinte, se cuvine să ne rugăm cu luare-aminte, cu gândul îndreptat spre Cel căruia ne adresăm, cu smerenie, cu nădejde că vom primi ceea ce cerem. Să fim convinși că perseverența noastră dă roade și că facem încă un pas spre mântuire.

La școală copiii se roagă împreună cu colegii pentru înțeleptire și spor la învățătură. **În familie**, Biserica de acasă, **rugăciunea ne aduce împreună cu Dumnezeu** dimineața, seara, la vremea mesei, înainte de a începe un lucru, la plecarea în călătorie, când apar probleme, când trebuie să

luăm o decizie importantă; ne ajută să **devenim mai sensibili unul față de celălalt; este o cale prin care părinții pot transmite copiilor convingerile religioase.**

Este de mare folos să ne rugăm pentru nevoile celorlalți, așa cum fac pentru noi Domnul Hristos, Maica Domnului, sfinții și îngerii. **Rugăciunea de mijlocire poate face minuni!**

Învierea fiicei lui Iair (Luca 8, 41-56), mai marele sinagogii din Capernaum și **Vindecarea fiicei femeii din Canaan** (Matei 15, 21-29) sunt răspunsul milei dumnezeiești a lui Hristos la strigătul de disperare a doi părinți care, datorită credinței, smereniei și rugăciunii stăruitoare au primit vindecarea copiilor.

Pilda vameșului și a fariseului (Luca 18, 10-14) ne prezintă o **lecție despre felul de rugăciune bineplăcut lui Dumnezeu**. Sunt puși față în față doi oameni care au mers la Templu să se roage, dar a căror atitudine este foarte diferită. Fariseul, om mândru, care se consideră drept, și-a prezentat în fața lui Dumnezeu toate calitățile prin comparație cu vameșul, pe care îl disprețuia. Mândria fariseului este biruită de virtutea smereniei manifestată de vameș care, conștient de toate păcatele sale, a cerut și a primit îndurare de la Tatăl, întorcându-se îndreptat la casa lui.

Să aducem lui Dumnezeu jertfa noastră de rugăciune cu evlavie, cu credință luminată de iubire, cu nădejdea că vom primi de la *El Toată darea cea bună și tot darul desăvârșit...* (Iacov 1, 17).

Icoană Învierea fiicei lui Iair

Familia, Biserica de acasă

Explorează textul!

Sintetizează lecția răspunzând, pe scurt, la următoarele întrebări:

Rugăciune înainte de masă

Rugăciunea de seară

Reține!

- Rugăciunea reflectă dorința omului de a se apropia de Creator.
- Cel care se roagă, se străduiește să-L preamărească, să-L laude, să-L mulțumească, îi cere ajutor pentru diferite trebuințe.
- Rugăciunea se poate face în intimitate (rugăciunea particulară) sau împreună cu ceilalți (rugăciunea în comun), în biserică, în familie.
- Rugăciunea de mijlocire poate face minuni, după cum putem observa în pildele *Învierea fiicei lui Iair* și *Vindecarea fiicei femeii din Canaan*.
- Pilda vameșului și a fariseului ne prezintă o lecție de rugăciune bineplăcută lui Dumnezeu.
- Să ne rugăm cu smerenie, cu credință luminată de iubire, cu nădejde și toate câte ne sunt de folos le vom primi!

Comori de înțelepciune

- Cunoașterea înseamnă putere.
- Cine se aseamănă, se adună.
- Ziua bună se cunoaște de dimineață.
- Paza bună trece primejdia rea.

2022 – Anul omagial al rugăciunii în viața Bisericii și a creștinului

Participarea la slujbele Bisericii

Cuvinte pentru suflet

Dragii mei, rugăciunea este cea care străbate orice zid, orice depărtare, pentru că rugăciunea străbate și după moarte și duce lumina.

(Mitropolitul Bartolomeu Anania)

Pentru cel care se roagă neîncetat, lumea întreagă devine biserică.

(Sfântul Siluan Athonitul)

Știi? Află mai mult!

- Rugăciunea de chemare a numelui Domnului, numită *Rugăciunea lui Iisus*, *Rugăciunea minții* sau *Rugăciunea inimii*, este o rugăciune scurtă, plină de putere, al cărei text este următorul: *Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul!*
- În 1508, prin efortul monahului Macarie și cu sprijinul domnitorului Radu cel Mare, apărea la Mănăstirea Dealu, lângă Târgoviște, *Liturghierul* lui Macarie – primul liturghier ortodox, fiind totodată prima carte tipărită în Țările Române.
- Evanghelia a VI-a, citită în cadrul Sfintei Taine a Maslului, cuprinde Minunea vindecării fiicei femeii din Canaan.
- Anul 2022 a fost proclamat în Patriarhia Română drept *Anul omagial al rugăciunii în viața Bisericii și a creștinului* și *Anul comemorativ al Sfinților isihasți Simeon Noul Teolog, Grigorie Palama și Paisie de la Neamț*.

Exersează!

- I. Citește textele scripturistice de la rubrica *Mărgăritare din Sfânta Scriptură*.

- Identifică persoanele și evenimentele ilustrate în cele două texte.
- Analizează comparativ și organizează în caiet tabelul, după modelul de mai jos.

Asemănări	Deosebiri

- II. Identifică în textul lecției cuvinte pe care ai putea să le folosești în alcătuirea unei scurte rugăciuni. Scrie rugăciunea în caiet și specifică felul acesteia.

Mărgăritare din Sfânta Scriptură

Iar Iisus zicea: Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac. (Luca 23, 34)

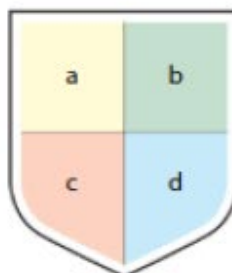
Iar Ștefan, fiind plin de Duh Sfânt și privind la cer, a văzut slava lui Dumnezeu și pe Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu. Și a zis: Iată, văd cerurile deschise și pe Fiul Omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu! Iar ei, strigând cu glas mare, și-au astupat urechile și au năvălit asupra lui... Iar martorii și-au pus hainele la picioarele unui tânăr, numit Saul. Și îl băteau cu pietre pe Ștefan, care se ruga și zicea: Doamne, Iisuse, primește duhul meu! Și, ingenunchind, a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta!...

(Faptele Apostolilor 7, 55-60)

Joc didactic

1. Realizează un blazon pentru *Pilda vameşului şi a fariseului*. Analizează mesajul moral-religios al pildei şi notează fapte reprezentative pentru fiecare cadran:
 - a. Rugăciunea fariseului.
 - b. Rugăciunea vameşului.
 - c. Învăţătura pildei.
 - d. Rugăciunea personală.
2. Desenează un arc de cerc. La punctul A scrie cuvântul **DUMNEZEU**, iar la punctul B, cuvântul **OAMENI**. Pentru a realiza comunicarea între cele două puncte, găseşte trei cuvinte-cheie, care să illustreze modalităţi prin care omul poate dialoga cu Dumnezeu.

Activitate pe grupe

Clasa se împarte în patru grupe. Profesorul citeşte îndemnul: *Rugaţi-vă neîncetat* (I Tesalonicieni 5,18). Folosind aceeaşi foaie de hârtie, fiecare membru al grupei notează un mesaj care se desprinde din text, pliază foaia şi dă mai departe, unui coechipier. La final, un reprezentant al grupei va citi lista cu mesaje.

Mâini în rugăciune

Cu peste jumătate de mileniu în urmă, în oraşul Nürnberg, Germania de astăzi, doi din cei 18 copii ai unei familii sărace – Albert şi Albrecht, cu reale înclinaţii spre pictură, se gândeau cum să uşureze traiul celor dragi. Iată planul lor: unul va merge să lucreze în mina de cărbuni, iar celălalt la studii, urmând ca după patru ani să schimbe rolurile. Au tras la sorţi, astfel Albrecht a mers la şcoala de pictură, iar fratele său la mină. După câţiva ani, Albrecht, care devenise renumit pentru operele sale, s-a întors acasă. La cină a rostit un discurs de mulţumire pentru Albert şi a dezvăluit familiei vechiul lor plan. Cu lacrimi în ochi, Albert a spus că pentru el este deja târziu. Anii din mină i-au afectat mâna dreaptă încât nu va putea să ţină pensula sau creionul, să facă linii delicate pe pânză sau pe hârtie. Drept omagiu, Albrecht a gravat acele mâini muncite, cu palmele şi degetele subţiri îndreptate spre cer, iar opera sa a intrat în conştiinţa lumii drept *Mâini în rugăciune*.

(sursa: portalul *Jurnalul spiritual*)

- Dacă ai fi Albrecht Dürer, cărei persoane din viaţa ta ai dori să îi imortalizezi mâinile?

- Toate rugăciunile se împlinesc la bună vreme. Înălţă rugăciunea ta spre cer cu smerenie, cu credinţă luminată de iubire!

Rugăciunea poate trece dincolo de „cuvinte” şi primeşte alte forme de exprimare. Iconarul, compozitorul şi artistul vocal se roagă prin operele lor. De exemplu, pictorul Nicolae Grigorescu este cel care a reuşit, prin creaţia sa, să înfrumuseţeze interiorul bisericii Mănăstirii Agapia. Caută informaţii despre alţi astfel de artişti, realizează o scurtă biografie şi notează detalii despre o operă reprezentativă.

Pictura lui Nicolae Grigorescu la Mănăstirea Agapia

Rugăciunea copiilor la şcoală

Mâini în rugăciune, gravură de Albrecht Dürer